

Küsimus

Kas kasutada **korduvaid vedelikubooluseid** või **kehakaalule kohandatud infusiooni 3h jooksul vedelikraviks sepsise või septilise šokiga patsientidel?**

SIHTRÜHM: vedelikraviks sepsise või septilise šokiga patsientidel

SEKKUMINE: korduvaid vedelikubooluseid

VÕRDLUS: kehakaalule kohandatud infusiooni 3h jooksul

PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD: intensiivravi suremuse vähenemine; haigla suremus (vedelikravi maht esimes 3 h jooksul); suremus (infusioonravi alustamine 30 minuti jooksul EMOsse saabumisest); Äge neerudekahjustuse esinemine (neerasendusravi vajaduse vähenemine); Äge neerukahjustuse esinemine (24h jooksul ICUs peale raske sepsise diagnoosimist); vasopressori kasutuse vähenemine;

OLUKORD:

PERSPEKTIIV:

TAUST:

Hinnang

	OTSUS	TEADUSLIK TÕENDUSMATERJAL	TÄIENDAVALD KAALUTLUSED
PROBLEEM	Kas probleem on prioriteetne? ☐ Ei ☐ pigem ei ☐ pigem jah ☒ jah ☐ varieerub ☐ ei oska öelda	Infusioonravi on sepsise ja septilise šoki nurgakivi. SSC 2016 soovib esmaseks vedelikraviks kasutada kristalloidilahust vähemalt 30 ml/kg 3h jooksul. Samas puudub sellele soovitusel hea teaduslik põhjendus. See soovitus võiks põhineda kolmel 2014-2015 aastal publitseeritud EGDT vs standard ravi RCT (ProCESS 2014, ARISE 2014, ProMISE 2015) ning omakorda 2017 aastal avaldatud metaanalüüsil (PRISM 2017). Kokku hõlmas metaanalüüs 3723 patsienti. Patsiendid viibisid EMOs (enne randomiseerimist uuringusse) 147 ...170 minutit ning said selle aja jooksul 1912 ...2500 ml infusiooni, kehakaalule kohandatult: 22,7...33,0 ml/kg. 90 päeva suremuse, neeruasendusravi vajaduse ega vasopressorite kasutuse osas erinevust ei esinenud. NICE 2013/2017 soovib kasutada esmaseks vedelikraviks kristalloidlahuse boolust 500ml max 15 minuti jooksul. Ning edasi jätkata 500 ml boolustega vastavalt vajadusele.	
ÕJU	Kui suured on eeldatavad soovitud toimed? ☐ tühine ☒ Väike	1. protokollipõhine lähenemine versus standard taktika(See, 2015) <i>See Appendix 1</i> 2. Suuremas hulgas infusiooni versus vähem infusiooni(SEE, 2014)	

SOOVITUD N	☐ keskmiselt ☐ Suur ☐ varieerub ☐ ei oska öelda	<i>See Appendix 1</i> 3. Varem infusioonravi alustamine versus pärast 30 minutit alustamine(Leisman, 2016) <i>See Appendix 1</i> 4. AKI esinemine <i>See Appendix 1</i>	
SOOVIMATU MÕJU	Kui suur on eeldatav soovimatu mõju? ☐ Suur ☐ keskmiselt ☒ Väike ☐ tühine ☐ varieerub ☐ ei oska öelda		
TÕENDATUSE KINDLUS	Kui kindel võib kokkuvõttes olla seksmise mõju tõendatuses? ☒ väga madal ☐ madal ☐ keskmiselt ☐ väga ☐ Kaasatud uuringud puuduvad	Kõik kaasatud uuringud on kas andmebaasi analüüsid, jälgimisuringud, või retrospektiivsed analüüsid, sellest lähtuvalt on ka tõendatuse tase väga madal.	
VÄÄRTUSHINNANGUD	Kui ebakindel või varieeruv on see, kui võrd inimesed peamisi tulemusnäitajaid väärtustavad? ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus ☐ Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub ☒ Oluline ebakindlus või varieeruvus		

	puudub		
MÕJUDE TASAKAAL	Kas soovitud ja soovimatu mõju vahekord soosib sekkumist või võrdlus(tegevus)t? ☐ Soosib võrdlust ☐ Pigem soosib võrdlust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☒ ei oska öelda		
VAJAMINEVAD RESSURSID	Kui suur on ressursside vajadus (kulud)? ☐ Suur kulu ☐ Keskmised kulud ☐ Mittearvestatav kulu ja sääst ☒ Keskmise sääst ☐ Suur sääst ☐ varieerub ☐ ei oska öelda		EMOs infusioonravi pumbad tihti puuduvad, seetõttu ei ole ml/kg infusioonravi ordineerimine adekvaatselt teostatav.
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÄHTSUSE KINDLUS	Milline on ressursivajaduse (kulude) tõendusmaterjali kindlus? ☐ väga madal ☐ madal ☐ keskmiselt ☐ väga		

Tä	☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
KULUTÕHUSUS	Kas sekkumise kulutõhusus soosib sekkumist või võrdlust? ☐ Soosib võrdlust ☐ Pigem soosib võrdlust ☐ Ei soosi sekkumist ega võrdlust ☐ Pigem soosib sekkumist ☐ Soosib sekkumist ☐ varieerub ☒ Kaasatud uuringud puuduvad		
VÕRDSIED VÕIMALUSED	Kas keegi (patsientide rühm) jääks ebavõrdsesse seisu? Kui suur (milline) oleks selle mõju? ☐ vähendab võrdsust ☐ tõenäoliselt vähendab võrdsust ☒ tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust ☐ tõenäoliselt suurendab võrdsust ☐ suurendab võrdsust ☐ varieerub ☐ ei oska öelda		
VASTUVÕETAVUS	Kas sekkumine on huvitatud osapooltele vastuvõetav? ☐ Ei ☐ pigem ei ☒ pigem jah ☐ jah ☐ varieerub		

	☐ ei oska öelda		
TEOSTATAVUS	Kas sekkumine on teostatav?	Lihtsamini on teostatav infusioonravi vedelikuboolustena. Kehakaalule kohandatud infusioon vajab ideaaljuhul spetsiaalseid pumpasid.	
	☐ Ei		
	☐ pigem ei		
	☒ pigem jah		
	☐ jah		
	☐ varieerub		
	☐ ei oska öelda		

Otsuste kokkuvõte

	OTSUS							JÄRELDUSED
PROBLEEM	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
SOOVITUD MÕJU	tühine	Väike	keskmiselt	Suur		varieerub	ei oska öelda	
SOOVIMATU MÕJU	Suur	keskmiselt	Väike	tühine		varieerub	ei oska öelda	
TÕENDATUSE KINDLUS	väga madal	madal	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	
VÄÄRTUSHINNANGUD	Oluline ebakindlus või varieeruvus	Võimalik oluline ebakindlus või varieeruvus	Oluline ebakindlus või varieeruvus tõenäoliselt puudub	Oluline ebakindlus või varieeruvus puudub				
MÕJUDE TASAKAAL	Soosib võrdlust	Pigem soosib võrdlust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVAD RESSURSID	Suur kulu	Keskmiised kulud	Mittearvestatav kulu ja sääst	Keskmine sääst	Suur sääst	varieerub	ei oska öelda	
VAJAMINEVATE RESSURSSIDE TÕENDATUSE KINDLUS	väga madal	madal	keskmiselt	väga			Kaasatud uuringud puuduvad	

KULUTÕHUSUS	Soosib võrdlust	Pigem soosib võrdlust	Ei soosi sekkumist ega võrdlust	Pigem soosib sekkumist	Soosib sekkumist	varieerub	Kaasatud uuringud puuduvad	
VÕRDESED VÕIMALUSED	vähendab võrdsust	tõenäoliselt vähendab võrdsust	tõenäoliselt ei mõjuta võrdsust	tõenäoliselt suurendab võrdsust	suurendab võrdsust	varieerub	ei oska öelda	
VASTUVÕETAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	
TEOSTATAVUS	Ei	pigem ei	pigem jah	jah		varieerub	ei oska öelda	

Järeldused

Kas kasutada korduvaid vedelikubooluseid või kehakaalule kohandatud infusiooni 3h jooksul vedelikraviks sepsise või septilise šokiga patsientidel?

SOOVITUSE LIIK	Eelistada alternatiivi	Soovitame sekkumist mitte kasutada või kasutada alternatiivi	Kasutada kas sekkumist või alternatiivi	Pigem eelistada sekkumist	Eelistada sekkumist
	☐	☐	☐	☐	☒
SOOVITUS	Vedelikravi tuleb alustada kohe pärast sepsise äratundmist isotoonilise kristalloidlahusega 500ml boolusena ning edasi jätkata 500 ml boolustega vastavalt soovitud kiinilisele efektile				
PÕHJENDUS	Piisava tõendus põhiseusega uuringu eelistamiseks üht või teist lähenemist puuduvad. Boolus tähendab seda et lahus manustatakse veeni lühikese aja jooksul, tavaliselt 1 kuni 30 minutiga.				
KAALUTLUSED ALAMRÜHMAD OSAS	30 ml/kg 3 tunni jooksul võib teatud haigetele tähendada üleinfusiooni ning soovimatut efekti (näit kopsuturse teke kaasuva kroonilise südamepuudlikkuse või kopsupõletiku korral). Kõhukoopa sepsisega haiged aga on reeglina suurema dehüdratatsioonistmega ning vajavad tavaliselt infusiooni suures koguses.				
RAKENDUSKAALUTLUSED	30ml/kg 3 esimese tunni jooksul annab praktiseerivale spetsialistile 3h väärtuslikku lisa-aega, et tegeleda sepsise või septilise šokiga patsiendi täpsema diagnostika ning muude probleemide lahendamiseks.				
JÄLGIMINE JA HINDAMINE					
EDASISTE/TÄPSUSTAVATE UURINGUTE VAJADUS	Kumb lähenemine oleks siis eelistatum? kas 30 ml/kg 3h või 500 ml boolused vastavalt kliinilisele pildile.				

Appendices

Appendix 1

Tulemusnäitajad	Koos kehakaalule kohandatud infusiooni 3h jooksul	Koos korduvaid vedelikubooluseid	Erinevus	Suhteline toime (95% CI)
intensiivravi suremuse vähenemine hinnatud millega:: standard ravi	Protokolli põhine šoki infusioonravi esimese 24h jooksul ICUs vs standard ravi. Protokolli (500ml/25 min + 250 ml/12,5min+ 250 ml/12,5 min) põhine infusioonravi vähendab ICU suremust (kohandatud OR) 0,06 (0,39...0,94); p= 0,025.			